

Bø kommune

Strategisk Næringsplan prosess 2014

Felles oppsummering Arne Osnes og Arnt-Ivar Kverndal

Forslag til organisering og gjennomføring av prosess

Vi vet ikke hvor vi skal – men vi går i alle fall!

Bø Kommune
Rådhuset
8175 STRAUMSJØEN

Ny strategisk næringsplan for Bø kommune

- **Vi må være enig om situasjonen i dag**
 - Hva er fortinnene?
 - Hvor er flaskehalsene?
- **Vi må bli enig om hva som er målsettingene?**
- **Vi må finne ut hvordan vi når målsettingene – hvilke tiltak som skal gjennomføres?**
- **Det må etableres en SNP-gruppe**

STRATEGISK NÆRINGSPLAN

Bø kommune

2014 – 2016

Vedtatt av Kommunestyret

Mai 2014

Bø Kommune
Rådhuset
6175 STRAUMSJØEN

Hva er situasjonen i dag?

Ståsted 2013

I 2007 ble felles omstillingsprosjekt for kommunene Bø og Øksnes etablert. Det ble i den forbindelse utarbeidet en egen strategi- og handlingsplan. Denne har ligget til grunn for utviklingsarbeidet i Bø de siste årene. Strategiplanen for BØKS har derfor fungert som kommunens strategiske næringsplan. Dette er et viktig grunnlag for arbeidet med å utvikle nye strategier.

Samtidig er kommuneplanens samfunnsdel under utarbeidelse – som vil gi viktige føringer for næringsutviklingsarbeidet.

2013

2020

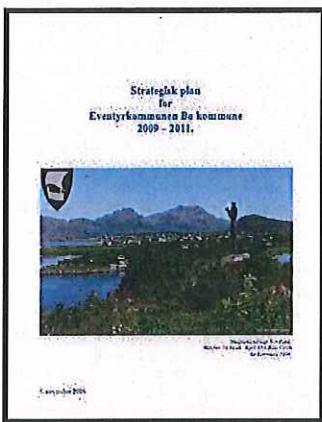

Bø Kommune
Rådhuset
8175 STRAUMSØEN

Bakgrunnsinformasjon og -dokumenter

- Kommuneplanens samfunnsdel, som er under utarbeidelse
- Strategi- og handlingsplan for BØKS 2010 – 2012
- Utkast til strategisk plan for Eventyrkommunen Bø kommune 2009 – 2011

Bø Kommune
Rådhuset
8175 STRAUMSJØEN

Næringsutviklingsarbeidet i kommunen i dag

I en rapport om innovasjonssystemet, utarbeidet av SINTEF i 2010 står det:

- Utviklingsarbeidet er i stor grad ad hoc preget, og mangler tydelige langsiktige strategier
- Politisk og administrativt fokus blir derfor på enkeltsaker
- Kommunen har generelt lite erfaring med å jobbe med prosesser
- Men det som vedtas politisk gjennomføres stort sett

De viktigste aktørene i utviklingsarbeidet er:

- Ordføreren, som er utadrettet og med god dialog med næringslivet
- Rådmannen, som øverste administrative leder
- Næringskonsulenten, som jobber tett sammen med ordfører og rådmann
- Landbruksansvarlig, som fagmyndighet på landbruksrelatert virksomhet
- Bø Næringsforening
- Næringsaktører og organisasjoner

Bø Kommune
Rådhuset
8175 STRAUMSJØEN

Beskrivelse av prosess

1

- Innsamling av data fra tidligere dokumenter
- Situasjonen i dag
- Igangsatte og planlagte prosesser
- Involvering av aktørene (næringsliv/politisk)

2

- Mulighetsavklaringer
- Mål og delmål
- Prioriteringer (velge bort)
- Drøftingsmøte politisk

3

- Handlingsplan 2014 – 2015
- Politisk sluttbehandling

Bø Kommune
Rådhuset
8175 STRAUMSJØEN

Framdrift; oppstart prosess januar 2014 – med vedtak i mai/juni 2014

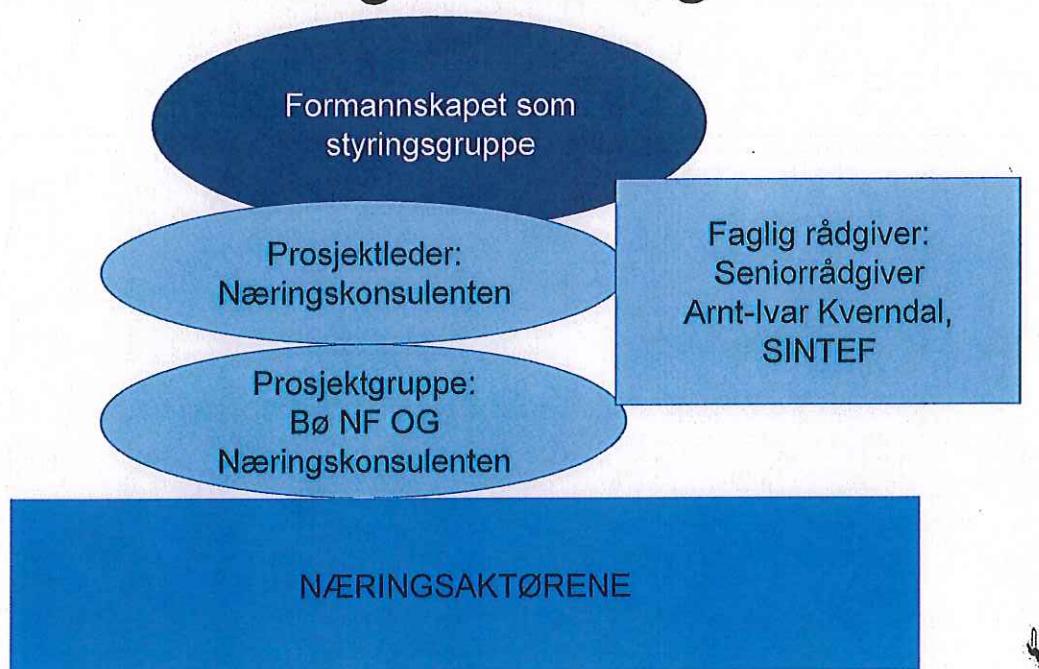
1. Forslag til prosess legges fram for formannskapet/kommunestyret i januar 2014. AIK deltar på dette møtet og informerer om prosessen.
2. Utarbeide forslag til SWOT (Styrker, Svakheter, Muligheter og Trusler) – basert på det som finnes av kunnskap, rapporter, mv
3. Workshop med næringslivet/kommunestyret – gjennomgang av SWOT og mulighetsfokus, samt forslag til konkrete tiltak
4. Mulighetsvurdering og målavklaringer som grunnlag forslag til strategisk næringsplan. Forslag til dokument utarbeides.
5. Høring av forslaget til alle relevante aktører, deltakere på workshop, mv.
6. **Politisk behandling i mai 2014**

Bø Kommune
Rådhuset
9175 STRAUMSJØEN

Organisering

Bø Kommune
Rådhuset
8175 ØSTRAUMSJØEN

Kostnader og finansiering

Nr.	Aktivitet	Kostnad	Finansiering	NOK
1	Avklaringsfase / kunnskapsinnehenting	20.000	Internarbeider BK	40.000
2	Workshops	10.000	Næringsfond	60.000
3	Databearbeiding	20.000	Sum finansiering	100.000
4	Høringsutkast	25.000		
5	Høringsbearbeiding	15.000		
6	Ferdigstillelse	10.000		
	SUM	100.000		

Bø Kommune
Rådhuset
8175 STRAUMSFJØEN

PLANUTKAST STRATEGISK NÆRINGSPLAN BØ KOMMUNE 2014 - 2018

Innholdsfortegnelse

Innhold

Kapittel 1 Bakgrunn.....	2
Status og planens hensikt.....	2
Organisering.....	3
Oppbygging av dette plandokumentet.....	3
Kapittel 2 Situasjonsanalyse.....	4
Nå-situasjonen i Bø kommune.....	4
2.4. Befolking	4
2.5. Sysselsetting.....	4
2.6. Kompetanse / Diversitet / Robusthet	4
Prognoser for utviklingen i de kommende år.....	5
2.7. Befolkningsutvikling i Bø kommune.....	5
2.8. Sysselsettingsutvikling.....	5
2.9. Kompetanse.....	5
Kapittel 3 Markedsutfordringer og muligheter for Bø kommune.....	6
Kapittel 4 Kommunens rolle som næringsaktør. Utvikling av mål for strategisk næringsplan.....	6
Generelt.....	6
4.1.a. Roller.	6
4.1.b. Samarbeidsaktører	6
Målbilde for Strategisk Næringsplan for Bø kommune.....	6
4.1.c. Modell.	6
4.1.d. Målbilde. Mål – delmål.....	6
4.1.e. Kritiske suksessfaktorer.....	6
Kapittel 5 Visjon, mål og strategier.....	6
Visjonen.....	6
5.1. Bø kommunes perspektiv.....	6
5.2. Visjonen:	6
Målet.....	6
Strategier.....	7
5.3. Valg av strategier.....	7
5.4. Forenkling.....	7
Kapittel 6 Årlig handlingsprogram.....	7

Organisering av arbeidet med å gjennomføre handlingsplanen.....	7
6.1. Personellmessige ressurser	7
6.2. Økonomiske ressourcer.....	7
Strategi 1: Fiskeri - Havbruk - Infrastruktur.....	8
Strategi 2: Strategi for landbruk, reiseliv og industri.....	9
Strategi 3 Strategi for mineralnæring	10
Strategi 3 Strategi for offentlige arbeidsplasser	10
Vedlegg 1: Statistikk. Nå-situasjon og prognoser for utviklingen i Bø kommune.....	12
Nå-situasjonen i Bø kommune.....	12
Befolkningsutvikling.....	12
Sysselsetting.....	12
Kompetanse.....	12
Prognosene for utviklingen i de kommende år.....	13
Befolkningsutvikling i Bø kommune.....	13
Sysselsettingsutvikling.....	13
Kompetanse.....	13

Kapittel 1 Bakgrunn

Status og planens hensikt.

Bø kommune har store næringsmessige utfordringer. En betydelig del av arbeidsplassene i tradisjonelle næringer har blitt borte over år. Under denne utviklingen har en ikke lykkes i å etablere nye, varige arbeidsplasser. I sum har dette hatt vesentlig innflytelse på innbyggertallet i Bø. Denne utviklingen vil fortsette om det ikke satses strategisk på de fortrinn Bø har.

Bø kommune har sammen med Øksnes kommune nå vært gjennom en 6-årig omstettingsperiode med utviklingsmidler tilført fra Nordland fylkeskommune. Omstettingsperioden har nok ikke gitt forventet positiv utvikling for Bø kommune, selv om det klart er bedrifter som har hatt nytte av støtte gjennom denne prosessen

Samtidig har Bø kommune gode forutsetninger for å kunne etablere og videreutvikle et robust og fremtidsrettet næringsliv, og dermed gi mulighet for både økonomisk og befolkningsmessig vekst. Våre naturressurser innenfor fiskeri- og havbruk, landbruksarealer og mineralforekomster innebærer et nesten ubegrenset utviklingspotensial. Dette krever imidlertid en betydelig satsing på utvikling, tilførsel av ny kompetanse, ny kapital og

satsingsvillige bedrifter. Kobling mellom lokalt næringsliv, ekstern FoU og kapitalkilder vil være vesentlige forutsetninger for å kunne utnytte mulighetene.

Bø kommune vil gjennom denne planen beskrive muligheter og virkemidler, som både vil være styringsverktøy for kommunenes arbeid med næringsutvikling. Planen vil også være en forutsigbar beskrivelse for næringslivet over kommunale prioriteringer i planperioden. Strategisk næringsplan forholder seg til føringer for næringssatsing som innarbeides i Kommuneplanens samfunnssdel, og til kommunens økonomiplan.

Organisering.

Arbeidet med å utforme denne strategiplanen har vært organisert som et prosjekt på følgende måte:

Prosjekteier:	Bø kommune.
Oppdragsgiver (OG):	Bø kommune, Formannskapet
Prosjektansvarlig (PA):	Bø kommune v/ Rådmannen / næringskonsulenten
Styringsgruppe (SG):	Bø kommune, Formannskapet
Prosjektleder (PL):	Næringskonsulent Arne Osnes
Ressursgruppe:	Teknisk sjef Einar Botmark, landbrukssjef Tor Andersen, kulturkonsulent Katie Hanken, kommunelege Anders Svensson, rådmann Åsa Elvik, leder Bø Næringsforening, Svein Bruun
Prosjektstøtte:	Seniorrådgiver Arnt-Ivar Kverndal, ONAQ AS.

Oppbygging av dette plandokumentet.

Kapittel 2 viser en situasjonsbeskrivelse av utviklingen i Bø kommune fram til i dag. Vi viser her til vedlegg 1 for mer utfyllende statistikk.

Kapittel 3 gir oversikt over de markedsutfordringer og muligheter som kan åpne for utvikling i Bø kommune.

Kapittel 4 gir oversikt over kommunens rolle som næringsaktør – hvordan kommunen som organisasjon kan ta fatt i de mulighetene som er gitt i kap 3.

Kapittel 5 omhandler visjon, mål og strategier.

Kapittel 6 inneholder første års handlingsprogram til planen

Kapittel 2 Situasjonsanalyse.

Denne situasjonsanalysen er tredelt;

- 2.1. En beskrivelse av nå - situasjonen i Bø kommune
- 2.2. En prognose over utviklingen i Bø kommune
- 2.3. En konklusjon der vi ut fra et perspektiv på næringsutvikling legger et faktagrunnlag for den strategiske næringsplanen.

Vi viser i denne sammenheng til statistikkgrunnlaget i vedlegg 1 (kap 7).

Nå-situasjonen i Bø kommune.

- 2.4. Befolking
- 2.5. Sysselsetting
- 2.6. Kompetanse / Diversitet / Robusthet

Prognoser for utviklingen i de kommende år.

- 2.7. Befolkningsutvikling i Bø kommune.**
- 2.8. Sysselsettingsutvikling.**
- 2.9. Kompetanse.**

Kapittel 3 Markedsutfordringer og muligheter for Bø kommune

Kapittel 4 Kommunens rolle som næringsaktør. Utvikling av mål for strategisk næringsplan.

Generelt.

- 4.1.a. Roller.
- 4.1.b. Samarbeidsaktører

Målbilde for Strategisk Næringsplan for Bø kommune.

- 4.1.c. Modell.
- 4.1.d. Målbilde, Mål – delmål.
- 4.1.e. Kritiske suksessfaktorer.

Kapittel 5 Visjon, mål og strategier.

Visjonen.

- 5.1. Bø kommunenes perspektiv.
- 5.2. Visjonen:

Målet.

Strategier.

5.3. Valg av strategier.

5.4. Forenkling.

Kapittel 6 Årlig handlingsprogram

Organisering av arbeidet med å gjennomføre handlingsplanen.

En handling uten ressurser er ingen handling – men et ønske.

6.1. Personellmessige ressurser

6.2. Økonomiske ressurser.

Kategori 1: Fiskeri - Havbruk - Infrastruktur

Delmål:

Handling (navn)	Oppgaver	Budsjett	Ansvarlig	Effektmål
Fiskeri:				
Havbruk:				
Havneanlegg / infrastruktur.				

ategi 2: Strategi for landbruk, reiseliv og industri.

Delmål:

Handling (navn)	Oppgaver	Budsjett	Ansvarlig	Effektmål
--------------------	----------	----------	-----------	-----------

Landbruk:

Bank Statement				

Reiseliv

Energisektoren

Strategi 3 Strategi for mineralnæring

Delmål:

3. Strategi for offentlige arbeidsplasser

Delmål:

Statlige arbeidsplasser til Bø				
Samferdsel.				
Boligpolitikk.				

Vedlegg 1: Statistikk. Nå-situasjon og prognosenter utviklingen i Bø kommune.

Nå-situasjonen i Bø kommune.

Befolknings

Sysselsetting

Figur 0. Arbeid/inntekt i Bø kommune.

Kompetanse

Prognoser for utviklingen i de kommende år.

Befolkningsutvikling i Bø kommune.

Sysselsettingsutvikling.

Kompetanse.

Prosessplan Strategisk næringsplan 2014 - 2018

Innholdsfortegnelse

Innhold

Kapittel 1	Bakgrunn.....	1
Kapittel 2	Prosess	2
Kapittel 3	Viktige bakgrunnsdokumenter;	2
Kapittel 4	Revisjon.	2
Kapittel 5	Planprosess.....	2
Fasene		2
Arbeidet med strategisk næringsplan inndeles i 4 faser:		2
Fase 1 : Kunnskap og innsikt		2
Fase 2 : Dialog og forankring		2
Møteplan:		3
Fase 3 : Produktionsfasen		3
Fase 4 : Høring		3

Kapittel 1 Bakgrunn Status og planens hensikt

Bø kommune har store næringsmessige utfordringer. En betydelig del av arbeidsplassene i tradisjonelle næringer har blitt borte over år. Under denne utviklingen har en ikke lykkes i å etablere nye, varige arbeidsplasser. I sum har dette hatt vesentlig innflytelse på innbyggertallet i Bø. Denne utviklingen vil fortsette om det ikke satses strategisk på de fortrinn Bø har.

Bø kommune har sammen med Øksnes kommune nå vært gjennom en 6-årig omstillingsperiode med utviklingsmidler tilført fra Nordland fylkeskommune. Omstillingsperioden har nok ikke gitt forventet positiv utvikling for Bø kommune, selv om det klart er bedrifter som har hatt nytte av støtte gjennom denne prosessen

Samtidig har Bø kommune gode forutsetninger for å kunne etablere og videreutvikle et robust og fremtidsrettet næringsliv, og dermed gi mulighet for både økonomisk og befolkningsmessig vekst. Våre naturresurser innenfor fiskeri- og havbruk, landbruksarealer og mineralforekomster innebærer et nesten ubegrenset utviklingspotensial. Dette krever imidlertid en betydelig satsing på utvikling, tilførsel av ny kompetanse, ny kapital og satsingsvillige bedrifter. Kobling mellom

lokalt næringsliv, ekstern FoU og kapitalkilder vil være vesentlige forutsetninger for å kunne utnytte mulighetene.

Bø kommune vil gjennom denne planen beskrive muligheter og virkemidler, som både vil være styringsverktøy for kommunenes arbeid med næringsutvikling. Planen vil også være en forutsigbar beskrivelse for næringslivet over kommunale prioriteringer i planperioden.

Strategisk næringsplan skal forholde seg til føringer for næringssatsing som innarbeides i Kommuneplanens samfunnsdel, og til kommunens økonomiplan.

Kapittel 2 Prosess.

Planen er utarbeidet administrativt, med eksternt bistand fra seniorrådgiver Arnt- Ivar Kverndal, i rådgivingsselskapet INAQ AS.

Planen kvalitetssikret og forankret gjennom formannskapet

Planen er drøftet og fremlagt for næringslivet gjennom Bø næringsforening, og det er mottatt innspill fra næringslivet gjennom møter og uttalelser

Kapittel 3 Viktige bakgrunnsdokumenter;

- a Strategisk Plan for omstillingssarbeidet Øksnes og Bø 2007 – 2012
- b Handlingsprogram for omstillingssarbeidet i samme periode
- c Fylkesplan for Nordland 2013 - 2025 og Utviklingsprogram for Nordland
- d Index Nordland
- e LoVe 2025, et samarbeidsprosjekt mellom Nordland fylkeskommune, Lofotrådet og Vesterålen regionråd.
- f Politiske beslutninger vedr. Kommuneplanenes samfunnsdel
- g Foreløpig dokument Kommuneplanens samfunnsdel

Disse dokumentene vil være viktige kilder for statusbeskrivelse og for avklaring av muligheter og hindringer. Ut fra disse utarbeides et dialogdokument som fremlegges i neste fase.

Kapittel 4 Revisjon.

Den strategiske delen (kap 1-5). Revideres hvert 4-5 år.

Handlingsplanen (kap 6) revideres årlig.

Kapittel 5 Planprosess

Fasene

Arbeidet med strategisk næringsplan inndeles i 4 faser:

Fase 1 : Kunnskap og innsikt

Fase 1 er en kartlegging av de bakgrunnsdokumenter som foreligger og kan være relevant for utarbeidelse av Strategisk næringsplan.

Fase 2 : Dialog og forankring

Fase 2 baserer seg på dialogdokument under 2.3. Fase 1, møter med næringsliv, drøftinger med formannskap og videre bearbeiding av plandokument.

Møteplan:

Møteplan:	

Møter med næringsliv tilpasses etter hva som passer bedriftene, og etter behov. Møter med formannskap tilpasses og innarbeides i møteplan.

Fase 3 : Produksjonsfasen

Fase 3 er planprosessens produksjonsfase. Dette arbeidet utføres av prosjektleder og ressursgruppe i samarbeid, med støttefunksjon fra seniorrådgiver Arnt-Ivar Kverndal, ONAQ AS.

Fase 4 : Høring.

Endelig forslag til Strategisk næringsplan skal etter

høringsrundene under pkt. 2.3. Fase 2 være bygget på felles plattform fra kommune og næringsliv. Prosjekts endelige planutkast legges ut til høring gjennom Bø næringsforening. Prosjektleder deltar under høringsbehandling.

Høringsuttalelser gjennomgås i prosjektgruppen, og utarbeides som vedlegg til planutkast for endelig behandling i formannskapet.